

Εργαστήριο 2: Καλές Πρακτικές Παιδαγωγικής Ηγεσίας

Δρ. Γεωργία Πασιαρδή, Διευθύντρια Σχολείων Δημοτικής
Εκπαίδευσης

Δρ. Γιάννης Σαββίδης, Διευθυντής Σχολείων Δημοτικής
Εκπαίδευσης, Μέλος Σ.Ε.Π. Α.Π.ΚΥ.

«Η παιδαγωγική ηγεσία ως μετασχηματιστικός μηχανισμός
για βελτίωση της σχολικής μονάδας»

Δεκέμβριος 2014

Περίληψη εργαστηρίου

Πλήθος ερευνών τις τελευταίες δεκαετίες καταδεικνύουν ότι η άσκηση παιδαγωγικής ηγεσίας από το διευθυντή συμβάλλει στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι Short & Spencer (1990), ο Elmore (2000), ο Cotton (2003), ο Spilliance, Harverson & Diamond (2000), οι παιδαγωγικοί ηγέτες θέτουν ως προτεραιότητά τους τη διδασκαλία και τη μάθηση στις αίθουσες διδασκαλίας, αναλαμβάνουν συγκεκριμένους καθοριστικούς ρόλους για την αποτελεσματική άσκησή της και εφαρμόζουν καθημερινά μια σειρά δράσεων στη σχολική τους κοινότητα που υποβοηθούν στη βελτίωση των μαθησιακών επιτευγμάτων.

Ως εκ τούτου, οι συμμετέχοντες στο βιωματικό εργαστήριο θα εμπλακούν, σε μία διαλογική, δυναμική διαδικασία προβληματισμού, ανταλλαγής απόψεων και αναστοχασμού γύρω από τις συγκεκριμένες ενέργειες του διευθυντή που υιοθετεί στην αρχή, στη διάρκεια και στο τέλος μιας σχολικής χρονιάς. Αυτές στο σύνολό τους αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές στη διαμόρφωση στρατηγικής για την αποτελεσματική άσκηση παιδαγωγικής ηγεσίας βασισμένη στο όραμα για ένα καλύτερο σχολείο.

Δομή εργαστηρίου

1

- Σύντομη Εισαγωγή

2

- Παρακολούθηση σύντομου οπτικογραφημένου στιγμιότυπου άσκησης παιδαγωγικού ρόλου

3

- Παρουσίαση από τους συμμετέχοντες των σημαντικότερων ενεργειών του παιδαγωγικού ηγέτη που αναφέρθηκαν στο στιγμιότυπο

4

- Αναστοχασμός και ομαδική συζήτηση τριών άλλων πτυχών του θέματος της παιδαγωγικής ηγεσίας

5

- Παρουσίαση πορισμάτων-Γενική συζήτηση

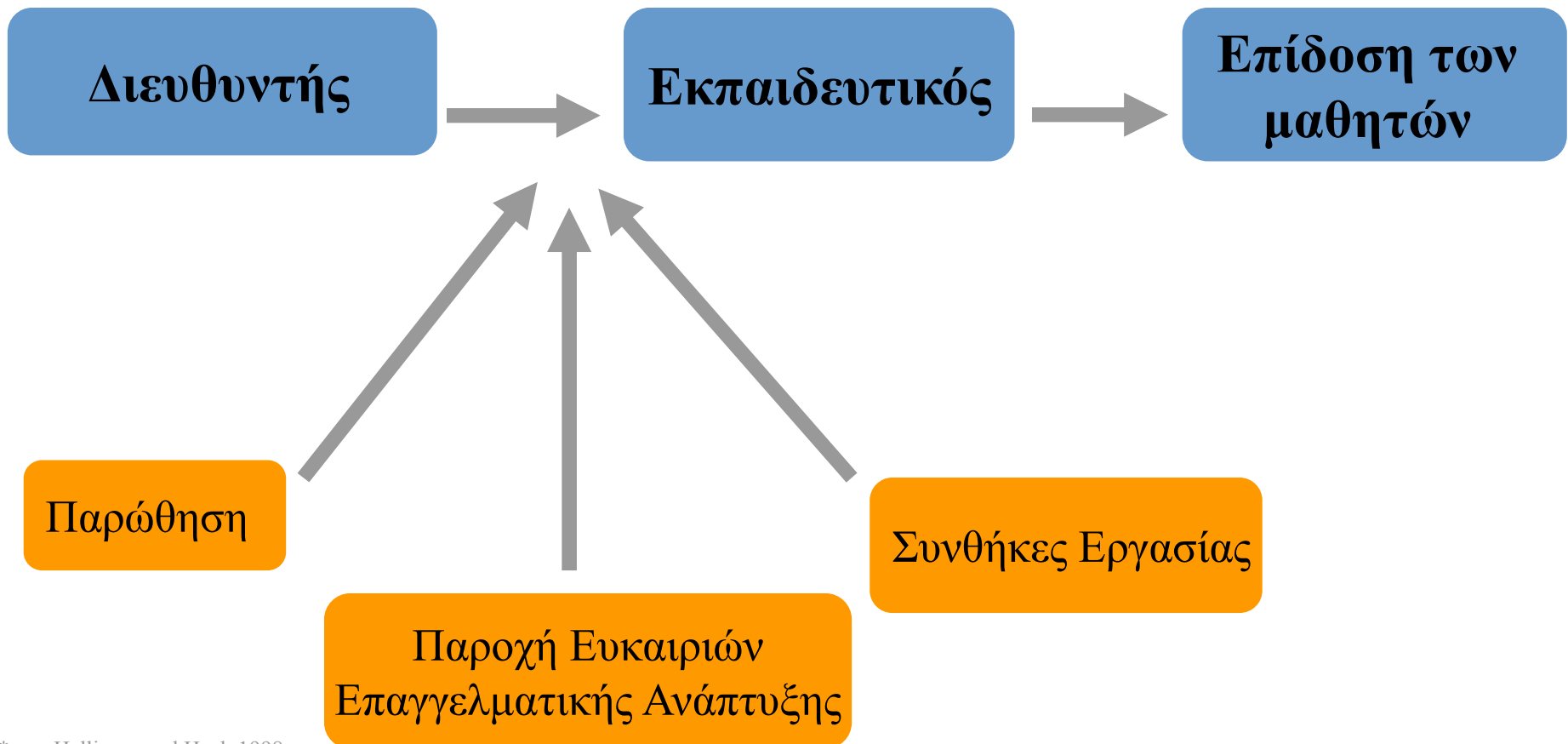
Παιδαγωγική ηγεσία

Είναι μια σειρά από καθημερινές ενέργειες, συμπεριφορές των διευθυντών που στοχεύουν στην προαγωγή της:

- ✓ αποτελεσματικής διδασκαλίας και μάθησης στην τάξη, που αποτελεί τη βασικότερη λειτουργία σε κάθε σχολική μονάδα
- ✓ συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών σε θέματα διδασκαλίας και μάθησης
- ✓ επαγγελματικής ενδυνάμωσης της μαθησιακής κοινότητας των εκπαιδευτικών παρέχοντας σ' αυτούς ευκαιρίες επιμόρφωσης

*Αντικαθιστώντας ένα «μέτριο»
διευθυντή με ένα «εξαιρετικό»
διευθυντή σε ένα μέτριο σχολείο,
μπορεί να βελτιωθούν οι επιδόσεις
των μαθητών πάνω από 20%
(αποτελέσματα μετανάλυσης 69
ερευνών μεταξύ 1978 και 2001)
(Barber, 2009)*

Οι διευθυντές έχουν (κυρίως) μια διαμεσολαβητική (έμμεση/mediated)* επίδραση στις επιδόσεις των μαθητών τους

* e.g. Hallinger and Heck 1998

*Ο διευθυντής γνωρίζει ότι η
διδασκαλία και η μάθηση, η
οργάνωση των σχολικών
δομών, διαδικασιών για
αποτελεσματική διδασκαλία
αποτελούν τους βασικούς
πυλώνες του παιδαγωγικού
έργου που αναλαμβάνει*

Η τάξη είναι η καρδιά του σχολείου και εδώ ο διευθυντής ως παιδαγωγικός ηγέτης, θέλει να αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου του για να διατηρεί άμεση επαφή με τις πραγματικότητες του σχολείου/της αίθουσας διδασκαλίας, να καθοδηγεί και να παρακολουθεί τη μαθησιακή πρόοδο εκπαιδευτικών και μαθητών.

Τρίλεπτη περιδιάβαση

Συγκεντρώνονται και εργάζονται οι μαθητές στο μαθησιακό πλαίσιο που τέθηκε από το δάσκαλο;

Προσέχουν το δάσκαλο;

Ποιες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Συμμετέχουν οι μαθητές στο μάθημα;

Υπάρχουν ασφαλείς συνθήκες στο περιβάλλον της τάξης (μέριμνα από μέρους του δασκάλου);

Επιδεικνύεται οποιοδήποτε ενδιαφέρον σε σχέση με την υγεία και την ασφάλεια των μαθητών στην αίθουσα;

Τα πιο σημαντικά πρόσωπα στο σχολείο είναι οι μαθητές στους οποίους πρέπει να παρέχεται εξαιρετική ποιότητα διδασκαλίας σ' ένα εξαιρετο μαθησιακό περιβάλλον.

**Focus on students—
by focusing on teachers**

Todd Whitaker, 2012

Τέσσερις ρόλοι παιδαγωγικού ηγέτη

1

Υπεύθυνος για την εξασφάλιση μέσων και υλικών
(provider)

2

Ειδικός σε θέματα διδασκαλίας και μάθησης
(instructional resource) **TEACHER OF TEACHERS**

3

Ρυθμιστής της επικοινωνίας (κοινωνός και παροχέας
πληροφοριών)

4

Ενεργός και Ορατή παρουσία στη ζωή της σχολικής
κοινότητας, (visible presence)

Dialogue

Question

Reflec

Develop

Fe

Learn

Observe

Listen

nr
In

Παιδαγωγική Ηγεσία

(instructional leadership)

Μια καθημερινότητα
(a day-to-day concern)

1

- Ενέργειες με την έναρξη της σχολικής χρονιάς

2

- Ενέργειες στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς

3

- Ενέργειες με τη λήξη της σχολικής χρονιάς

“never lose sight of the teaching,
of the student in the classroom,
keep up with teaching methodology,
yourself as a teacher...
as to lose sight of that
is to lose sight of everything”

(secondary school principal)

Βιβλιογραφία

- Coldren, A. & Spillane, J. (2007). Making connections to Teaching Practice: the Role of Boundary Practices in Instructional Leadership. *Educational Policy*, 21(2), 369-396
- Stronge, J. H., Richard, H. B., and Catano, N. (2008). Qualities of Effective principals. Alexandria, Virginia USA
- Whitaker, T. (2012). *What Great Principals Do Differently*: New York: Eye on Education
- Zepeda, S. (2007). The principal as Instructional Leader. New York: Eye on Education